

Kohti sisäisen turvallisuuden strategialla

Kimmo Himberg
projektijohtaja

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Ratkaisujen Suomi - Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 29.5.2015

- **Suomi on maailman turvallisim maa asua, yrittää ja tehdä työtä.**
- *Hallitus laatii vuoden 2016 toukokuun loppuun mennessä selonteon sisäisen turvallisuuden tilasta. Selonteossa määritellään sisäisen turvallisuuden seurantaan soveltuvat tavoitteet ja mittarit sekä arvioidaan poliisin tehtävät ja toiminnan tavoitteet.*

Sisäinen turvallisuus

Sellainen yhteiskunnan tila, jossa jokainen voi nauttia oikeusjärjestelmän takaamista oikeuksista ja vapauksista ilman rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista tai suomalaisen yhteiskunnan tai kansainvälistyvän maailman ilmiöistä ja muutoksista johtuvaa aiheellista pelkoa ja turvattomuutta.

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia (2010)

Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta 19.5.2016

- "Sisäisen turvallisuuden *supistuvat resurssit ovat ristiriidassa turvallisuusviranomaisten lisääntyvien ja monimutkaistuvien tehtävien, kansalaisten odotusten sekä toimintaympäristön nopean muutoksen kanssa.*"
- "*Sisäinen turvallisuus ei ole vain operatiivisten viranomaisten toimintaa. Sisäiseen turvallisuuteen vaikuttavat keskeisesti muun muassa syrjäytyminen, tuloerot, työllisyystilanne, alkoholi- ja päihdepolitiikka, taloustilanne ja yhdenvertaisuus.*"

Turvallisuusviranomaisnäkökulma

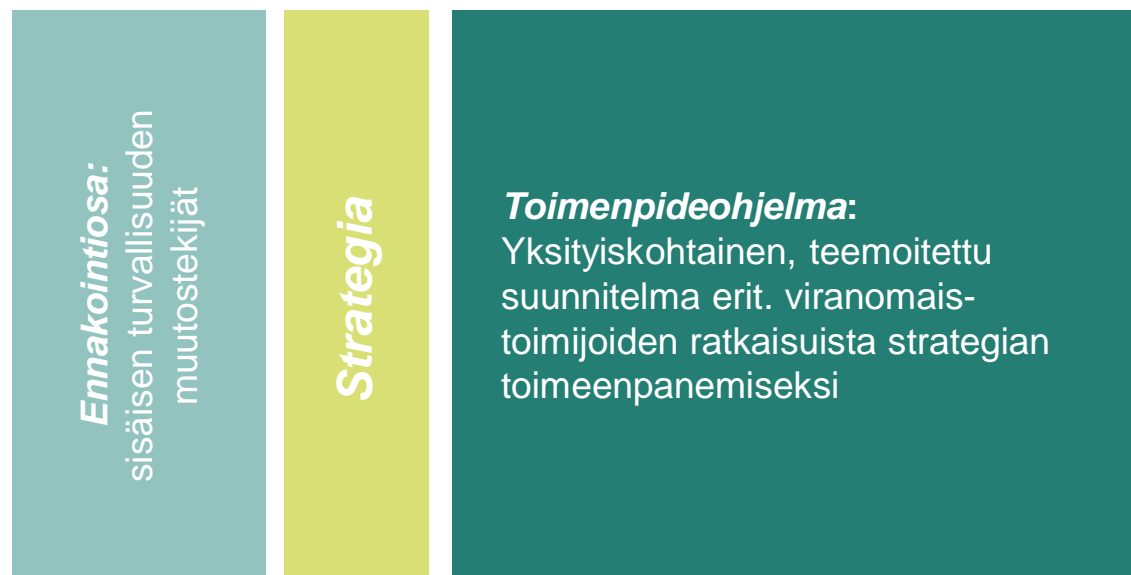
- jatkuva palvelujen tarve, johon vastaaminen yhä enemmän koetuksella niukkenevien voimavarojen vuoksi
- monimutkaistuva toimintaympäristö kasvattaa peruspalveluiden lisäksi tarvittavan tiedustelun, tiedonhankinnan ja -vaihdon, korkean tason osaamisen ja teknisten välineiden ja järjestelmien tarvetta

Strategiahankkeen asettamispäätös 23.8.2016

- *"Hankkeen tehtävänä on valmistella sisäisen turvallisuuden strategia [...] perustuen laajaan turvallisuusnäkökulmaan."*
- *"Tulevaisuuden sisäinen turvallisuus edellyttää syvää ja sitoutunutta yhteistyötä ..."*
- *"Varsinaisen sisäisen turvallisuuden strategian lisäksi hanke tuottaa strategisen toimenpideohjelman, joka jakaantuu ratkaisukeskeisiin kokonaisuuksiin."*

Strategiakokonaisuuden rakenne

- hankkeen ohjausryhmän hyväksymä 13.9.2016

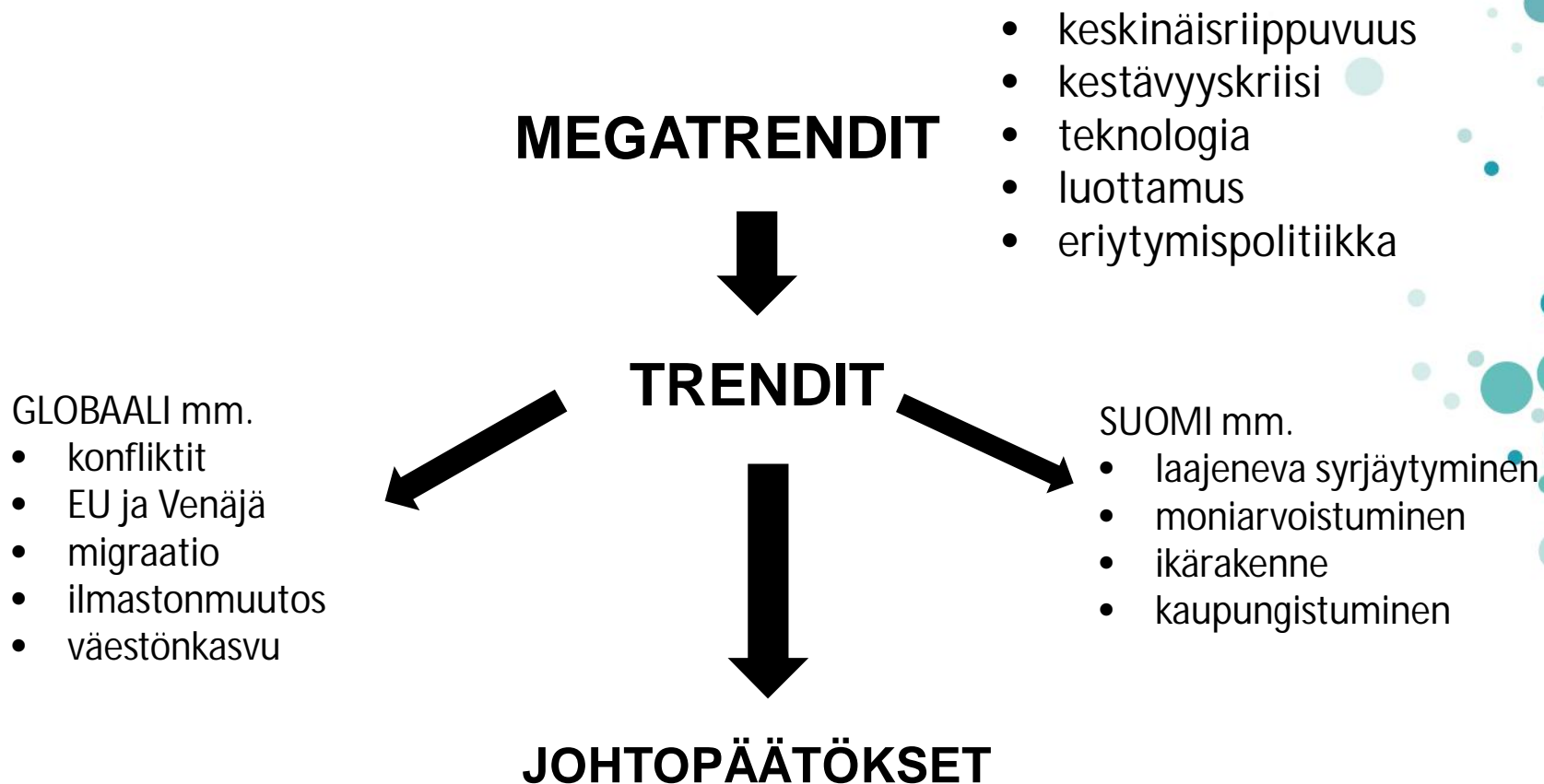

Ennakointiosan lähestymistapa

- hankkeen ohjausryhmän hyväksymä 26.10.2016

- trendiperusteinen, ei uhkaperusteinen
- painotus varautumisessa yhteiskunnallisiin muutoksiin, ei nimettyihin uhkiin
- painotus juurisyiden tunnistamisessa ja proaktiivisuudessa
- STEEP-malli (*societal, technological, ecological, economical, political*)

Ennakointiosan rakenne

Ennakointityön ensimmäisiä johtopäätöksiä

1. Sisäisen turvallisuuden toimintaympäristö on aiempaa monimutkaisempi; täsmällisten muutosennusteiden laatiminen edes verraten lyhyellä aikavälillä ei ole mahdollista.
2. Suomen kaltaiselle yhteiskunnalle keskinäisriippuvuus on voimavara, vaikka sen seurauksena Suomen sisäinen turvallisuuskin on riippuvainen ulkoisista muutoksista.
3. Laajeneva, monimuotoinen eriarvoistuminen ja sen reuna-alueella tapahtuva syrjäytyminen ovat merkittävä sisäisen turvallisuuden uhka.
4. Suomen korkea koulutus-, turvallisuus- ja teknologinen taso on tärkeä kansainvälinen kilpailutekijä, mutta korkean teknologian turvallisuus on viranomaisille erityinen voimavara- ja osaamishaaste.
5. Ulkopuolelta tapahtuva mielipidevaikuttaminen on muuttumassa tavanomaiseksi; on odotettavissa, että sillä pyritään vaikuttamaan myös päätöksentekoon.
6. Pitkäkestoinen ja tulevaisuuteen jatkuva taloudellinen taantuma asettaa julkisen hallinnon rakenteille ja palveluille erittäin kovan uudistumispaineen, jolla on myös turvallisuusheijastuksia. Varsinkin sosiaali- ja päihdepoliittinen päätöksenteko vaikuttaa sisäiseen turvallisuuteen.

Sisäisen turvallisuuden strategian teema-alueet

- malli strategiatyön pohjaksi (ohjausryhmän hyväksymä 30.11.2016)

"Hyvä elämä, turvallinen arki"

- mm.:

Syrjäytymisen torjunta
Naisiin kohdistuva väkivalta
Radikalisoituminen
Ikääntyneiden turvallisuus
Turvallinen arki
Liikenne (maa, meri, ilma)

"Riskien hallinta, vastaaminen ja varautuminen"

- mm. Väkivaltaiset ääriliikkeet
Terrorismin torjunta
Järjestäytynyt rikollisuus
Tiedustelu
Hallittu maahanmuutto
Turvalliset rajat

"Työ, osaaminen ja infrastuktuuri"

- mm. Elinkeinoelämän turvallisuus
Kyberturvallisuus
Infrastrukturi

"Ennakoiva ja joustava turvallisuus"

- mm. Julkinen talous
Tutkimus ja kehittäminen
Johtaminen
Viestintä

Kiitos

kimmo.himberg@intermin.fi